

Постовойтенко А.С.

аспірант,

Київський національний торговельно-економічний університет

ДЕРЖАВНИЦЬКА ТЕОРІЯ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Державницька теорія розглядає місцеве самоврядування не як автономну форму публічної влади, природне право територіальної на самостійне вирішення питань місцевого значення, а як одну з форм організації місцевого управління, тобто як один із засобів децентралізації державної влади на місцевому рівні [5, с. 93].

Відповідно, всі повноваження територіальної громади та її органів своїм джерелом мають державну владу. Прихильники державницької теорії місцевого самоврядування вважають, що право місцевого самоврядування виникає внаслідок доброї волі держави, яка своїм законом передає частину власних повноважень виборним органам місцевої громади для їхньої реалізації в межах, визначених законодавством і забезпечених фінансовими ресурсами. Для місцевого самоврядування визначається лише певне коло компетенції і справедливим є принцип: «Дозволено лише те, що визначено законом».

«Державницька теорія ґрунтується на ідеї децентралізації державної виконавчої влади, що полягає в делегуванні певної частини державних повноважень територіальним громадам. З цих позицій місцеве самоврядування розглядається як здійснення державних функцій за допомогою недержавних суб'єктів» [4, с. 55].

Державницька теорія виходить з того, що місцеве самоврядування є однією з форм (поряд з територіальною автономією) децентралізації державної влади на рівні територіальних колективів, а правоздатність останніх на самостійне вирішення питань місцевого значення трактується її прихильниками як така, що походить виключно від держави. Звідси, місцеве самоврядування визнається як різновид державної влади [1, с. 49].

Прихильники державницької концепції фактично включають місцеве самоврядування в систему державної влади. Вони вважають, що немає функціональної відокремленості місцевого самоврядування від державної влади, оскільки вони діють у рамках загальнодержавної політики, беруть участь у здійсненні різних державних програм, включені в загальну правову систему держави. Обмеженість більшості державницьких концепцій місцевого самоврядування полягає в тому, що вони розглядають державу в якості граничного рівня абстракції, верхньої межі аналізу та міркувань [6, с. 246-281]. Поряд із цим, на прихильників громадівської теорії продовжує чинити вплив методологічний підхід до інтерпретації держави на її субстанціональному рівні, як організації публічної влади в суспільстві (організації влади «певної частини» суспільства).

Недоліком державницької теорії є те, що місцеві органи управління все одно перебувають під впливом державних інтересів і виконують свою функцію – виконання державно-владних повноважень відповідно до місцевих

умов [2, с. 48]. До того ж, така система державного управління веде до надмірного зростання чиновницького апарату і відповідного збільшення видатків на його утримання. Цю теорію можна вважати основою сучасної концепції місцевого управління і самоврядування в тому сенсі, що влада місцевих органів походить від держави.

Недоліками державницької теорії є заниження ролі ініціативи населення, скоювання демократичних принципів участі громадян у вирішенні питань місцевого значення; ставиться під сумнів здатність суспільства до самоорганізації і самоврядування.

Список використаних джерел:

1. Борденюк В.І. Децентралізація державної влади і місцеве самоврядування: поняття, суть та форми (види) / В.І. Борденюк // Право України. – 2005. – № 1. – С. 21-25.
2. Квітка С.А. Місцеве самоврядування: Навч. посібник / С.А. Квітка // Національна академія держ. управління при Президентові України; Дніпропетровський регіональний ін-т держ. управління. – 2. вид., доп. – Д.: ДРІДУ НАДУ, – 2004. – 107 с. – С. 7.
3. Колодій А.М. Державне будівництво і місцеве самоврядування в Україні: підручник. – 2. вид., переробл. і доп. А.М. Колодій, А.Ю. Олійник. – К.: Юрінком Інтер, – 2007. – 504 с. – С. 6.
4. Кравченко В.В. Місцеве самоврядування в Україні: історія, сучасність, перспективи розвитку. Навчальний посібник / В.В. Кравченко, Н.В. Кравченко, В.П. Лисюченко, В.А. Негода. – К.: «Арарат- Центр», – 2000. – 206 с. – С. 18.
5. Панейко Ю.С. Теоретичні основи самоврядування / Ю.С. Панейко. – Львів: Літопис, – 2002. – 196 с. – С. 7.
6. Шаповал В.М. Сутнісні характеристики місцевого самоврядування / В.М. Шаповал // Право України. – 2001. – № 12. – С. 32.

Руснак А.В.

студентка,

Науковий керівник: Пахолок В.М.

кандидат політичних наук, доцент,

Східноєвропейський національний університет

імені Лесі Українки

ТЕОРІЯ СОЦІАЛЬНОГО ДАРВІНІЗМУ В МІЖНАЦІОНАЛЬНИХ ВІДНОСИНАХ

В сучасному світі все частішими стають прояви неврегульованості відносин між націями як в окремих державах, особливо багатонаціональних, так і на глобальному рівні. Спостерігається тенденція до поглиблення національних проблем, котрі породжують довготривалі міжнаціональні конфлікти, війни, потоки біженців, спричиняють страждання окремим людям і цілим народам. Проблема міжнаціональних відносин є об'єктом наукових досліджень не одного покоління науковців. Сформульовано цілий ряд наукових теорій, окремі із них є давно застарілими, однак, періодично, потрапляючи на